KULTUR STYRELSEN

DR Byen
Emil Holms Kanal 20
0999 København C

Att.: DR Jura Politik Strategi

Radio- og tv-nævnet

20. december 2012

Sagsnr: 2012-010999

Henrik Bang Nielsen
Chefkonsulent, cand.jur.

hbn@kulturstyrelsen.dk
Direkte tlf.: 3373 3361

Klage over skjult reklame for Danske Spil på DR's tekst-tv-sider

Ebbe Hansen har den 13. maj 2012 indgivet klage til Radio- og tv-nævnet med anbringende om, at der forekommer skjult reklame for Danske Spil på DR's tekst-tv side 200 og siderne 265-297.

Klager har anført følgende:

"…

Danmarks Radio TTV, siderne 200 samt 265-297 indeholder markedsføring for spillefirmaet Danske Spil.
Det kan ikke være rimeligt, at et firma på denne måde kan formidle sine produkter.
Siderne indeholder - udover løbende resultatopdateringer (som er relevante nok) - firmaets odds, puljestørrelser mv. Og dermed en opfordring til at købe firmaets produkter.
Ydermere er siderne integreret i DR TTV's samlede sportsflade: Siderne er medtaget i dr's indeks og uddrag af siderne med odds på kommende kampe optræder på sportens forside (side 200)

TV2 anvender de samme sider, men her er siderne udelukket fra indeks over sportssiderne og mærket specielt (farvevalg og identifikation) for at brugerne ikke skal være i tvivl om, at det omhandler markedsføring af Danske Spil.

Ydermere finder jeg det betænkeligt at blande spil og sport på denne måde (hvis det er relevant at bringe spiloplysninger på DR TTV, så find et andet sted at anbringe dem, fx i sammenhæng med dækningen af klasselotteriet)

..."

Beskrivelse

DR har med høringssvaret af 28. juni 2012 fremsendt links til de omhandlede sider fra DR's tekst-tv.

Side 200 indeholder sidehenvisninger til sportsnyheder på andre sider og korte oversigter over sportskampe, herunder udenlandske kampe. Der er i tekst-tv-typografi med rødt og sort på hvid baggrund sidehenvisninger til sider ved brug af angivelsen "LOTTO", "ODDSET" og "TIPS", som er spil fra Danske Spil, og uden brug af logo eller navnet for Danske Spil.

Siderne 265-289 indeholder periodevise oversigter over dagens sportskampe indenfor de største sportsgrene. Oversigten indeholder klokkeslæt for kampene, navne på de to modstander og odds for kampenes mulige udfald. DR har oplyst, at indholdet til DR's tekst-tv sider 256-283 leveres af Danske Spil.

På side 265 med tilhørende undersider vises der i tekst-tv-typografi og med hvide typer på blå baggrund teksten "DANSKE SPIL" og teksten "DEN LANGE", der også er et spil fra Danske Spil, vises med sorte typer på en hvid baggrund. Der er med rødt og sort på hvid baggrund sidehenvisninger til andre sider ved brug af angivelsen "LOTTO", "TIPS12", "TIPS13" mm. Tilsvarende henvisninger til sider med Danske Spils produkter ses på siderne 266-283, 285-289. På side 284 og på sidens undersider ses anført "MATCHEN" og "VINDEREN", som er produkter fra Danske Spil, med sort tekst i en hvid bjælke øverst på siden.

Siderne 290-297 består af opdaterede informationer om spil, herunder om de seneste trækninger og oplysninger om præmiernes størrelse i forbindelse med de senest foretagne trækninger. Derudover er der sidehenvisninger med betegnelserne "LOTTO", "JOKER", "KENO" mm, som også er produkter fra Danske Spil. Produkter fra Danske Spil som f.eks. "EUROJACKPOT" og "ONSDAGS LOTTO" fremgår også øverst på siden i sponsors sædvanlige farver og store typer i tekst-tv-typografi.

På side 290 er Danske Spil nævnt med navn, idet der på siden – udover med store, sorte typer på en rød baggrund at være anført "LOTTO" -, og til højre herfor er anført "FRA DANSKE SPIL TLF: 36728080". På samme side er der sidehenvisninger til forskellige spil fra Danske Spil, oplysninger om de senest foretagne trækninger og flere puljers størrelser ved kommende trækning.

På side 292 vises en sort tekst på en gul baggrund med teksten *"Jokeren er løs med […]",* hvor puljens størrelse ved den kommende trækning fremgår.

På side 293 vises endvidere en hvid tekst på en blå baggrund med teksten *"Næste uges superpulje*:" og med angivelse af puljens størrelse.

Side 296 med tilhørende undersider indeholder oplysninger om tipsforslag.

Høringssvar

DR har i høringssvar af 28. juni 2012 anført følgende:

"…

Tekst-tv siderne 265-283 indeholder oversigt over alle dagens sportskampe indenfor de største sportsgrene. Oversigten indeholder klokkeslæt for begivenheden, navne på de to modstandere, samt odds for kampens mulige udfald. Indholdet leveres af Danske Spil, som krediteres i form af tekst i tekst-tvs typografi og uden Danske Spils logo på siderne.

Tekst-tv siderne 284-297 indeholder opdaterede informationer om en række af Danske Spils spil herunder Lotto-tal, Keno, Boxen og tipskuponer. På siderne krediteres sponsor ved angivelse af spillets navn.

Danske spil betaler ikke DR for at bringe informationerne, men Danske Spil leverer de nødvendige oplysninger og opsætninger, så DR kan anvende dem på de omhandlede tekst-tv sider. Danske Spil er således sponsor af de pågældende tekst-tv sider.

DR har følgende kommentarer:

Tekst-tv siderne 265-283 er en service overfor brugerne af tekst-tv, der på siderne får en opdateret oversigt over dagens sportsbegivenheder, hvor det primære indhold er at give oversigt, over hvilke kampe der spilles i døgnet. Odds er i den sammenhæng udtryk for favoritværdighed ved dagens kampe, ligesom at odds ved afgjorte kampe nemt og enkelt giver brugeren mulighed for at aflæse om, resultatet er en overraskelse eller forventet. Dermed indgår odds i en redaktionel sammenhæng, hvor brugerne nemt og enkelt kan aflæse favoritværdighed.

Tekst-tv siderne 284-297 er en service for brugerne, der igennem mange år har kunnet finde disse informationer på DRs tekst-tv, og informationerne er udelukkende redaktionelt begrundede.

Radio og tv-nævnet har i sin afgørelse fra 22. december 2006 udtalt at:

Et sponsoreret program ikke udelukker en redaktionel og saglig begrundet omtale af sponsors produkter. ……
Spørgsmålet er imidlertid, om fremhævelsen af Oddset er sket med henblik på at fremme afsætningen af produktet eller om fremhævelsen er redaktionelt begrundet. Det er i overensstemmelse med DRs høringssvar Nævnets opfattelse, at spil og væddemål er en naturlig del af sportens verden, og at resultatet af oddsene er en interessant og brugbar information for de seere, som har spillet på Oddset. Ud fra en samlet vurdering finder Nævnet, at selve oplysningen til seerne om oddsene er redaktionelt begrundet af DR. Nævnet finder derfor, at DR lovligt kan informere om odds uanset, om programmet er sponsoreret af Dansk Tipstjeneste. Det er dog en afgørende forudsætning, at oplysningen gives på neutral og saglig vis uden at få karakter af reklame.

Ebbe Hansen hævder, at siderne indeholder markedsføring for Danske Spil.

Dette er DR ikke enig i.

På linie med afgørelsen fra 2006 finder DR at informationerne på de omhandlede tekst-tv sider er redaktionelt begrundede og handler ikke om at markedsføre Danske Spil. DR har det redaktionelle ansvar og bestemmer ene og alene, om og hvordan DR ønsker at bringe disse informationer, men DR er ikke forpligtet til dette over for Danske Spil A/S. Ligeledes betaler Danske Spil ikke DR for at bringe informationerne, og det står DR frit, at formidle informationerne ud fra redaktionelle hensyn. Samtidig bringer DR ikke Danske Spils logo, men krediterer enten med Danske Spil eller med det omhandlede spils navn.

Samlet set finder DR derfor ikke at der er tale om skjult reklame for Danske Spil.

Linket til de omhandlede tekst tv sider er:
http://www.dr.dk/drdk/moduler/ttv.aspx?ttvPage=100&kanal=1&type=v

…"

Radio- og tv-nævnets vurdering

Radio- og tv-nævnet har i henhold til § 44, nr. 1 og nr. 4, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 988 af 6. oktober 2011, på sit møde den 17. december 2012 behandlet sagen og skal udtale:

Ebbe Hansen har klaget med anbringende om, at tekst-tv-siderne indeholder ulovlig markedsføring for Danske Spil. Nævnet lægger til grund, at klagen vedrører skjult reklame for Danske Spil på tekst-tv-siderne.

DR oplyser i høringssvaret af 28. juni 2012, at informationerne på de omhandlede tekst-tv sider er redaktionelt begrundende og ikke handler om at markedsføre Danske Spil.

Videre er det oplyst i høringssvaret fra DR, at Danske Spil ikke betaler DR for at bringe informationerne, men at Danske Spil leverer de nødvendige oplysninger og opsætninger, så DR kan anvende dem på de omhandlede tekst-tv sider, og at Danske Spil således er (indirekte) sponsor af de pågældende sider, og at indholdet leveres af Danske Spil, som krediteres i form af tekst i tekst-tv's typografi og uden Danske Spils logo på siderne.

Det er Nævnets vurdering, at eftersom Danske Spil efter det oplyste ved at levere indholdet til tekst-tv-siderne leverer et indirekte tilskud til programvirksomheden, er det reglerne om sponsorering af programmer, der finder anvendelse, jf. reklamebekendtgørelsens § 26.

Ifølge § 80, stk. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 827 af 26. august 2009 om radio- og fjernsynsvirksomhed og § 27, stk. 1, i reklamebekendtgørelse, jf. bekendtgørelse nr. 338 af 16. april 2011 om reklamer og sponsorering m.v. af programmer i radio, fjernsyn og on-demand audiovisuelle medietjenester samt indgåelse af partnerskaber, som ændret ved bekendtgørelse nr. 864 af 23. august 2012, skal sponsorerede programmer klart kunne identificeres ved, at sponsorens navn, mærke (logo), produkt eller tjenesteydelse er angivet ved programmets begyndelse, slutning eller begge steder. Sådanne angivelser må derimod ikke forekomme i programmet.

I tekst-tv skal de pågældende oplysninger angives på de enkelte tekst-tv sider, som er sponsoreret, jf. reklamebekendtgørelsens § 27, stk. 1, 3. punktum.

Af artikel 10, stk. 1 litra c) i Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2010/13/EU af 10. marts 2010 om audiovisuelle medietjenester fremgår det, at seerne skal informeres tydeligt om, at der findes en sponsoraftale. Sponserede programmer skal klart kunne identificeres som sponsorerede, ved at sponsorerens navn, logo og/eller andet symbol, f.eks. en angivelse af vedkommendes produkt(er) eller tjenesteydelse(r) eller et kendemærke for dem, angives på en for programmerne passende måde ved programmernes begyndelse og/eller slutning eller undervejs i dem.

Sagen vedrører to overordnede spørgsmål. Det første spørgsmål drejer sig om, hvorvidt der i overensstemmelse med reglerne herom på de enkelte tekst-tv sider er sket identifikation af sponsor. Det andet spørgsmål drejer sig om, hvorvidt der i overensstemmelse med reglerne herom ikke er sket tilskyndelse til køb eller leje af sponsorens eller andres produkter eller tjenesteydelser; navnlig må disse ikke fremhæves på en særlig måde med henblik på at fremme afsætningen af dem.

Identifikation af sponsor på de enkelte tekst-tv sider

Spørgsmålet er, om angivelserne af Danske Spils enkelte spil er sponsorkrediterede i overensstemmelse med reglerne.

På side 290 bliver seeren informeret om, at siden er sponsoreret af Danske spil, idet Danske Spil er nævnt ved navn og med telefonnummer. Nævnet har noteret sig, at der i en bjælke øverst på siden og med store, sorte typer på en rød baggrund anført "LOTTO" og til højre herfor er der anført "FRA DANSKE SPIL TLF: 36728080". På siden er der sidehenvisninger til forskellige typer af spil, oplysninger om de seneste stedfundne trækninger og om størrelsen af de kommende puljer ved kommende trækninger. Det er herefter Nævnets vurdering, at dette er i overensstemmelse med reklamebekendtgørelsen § 27, stk. 1, 3. punktum.

På side 200 er der sidehenvisninger til sponsorerede sider med forskellige produkter fra Danske Spil. Det fremgår ikke af DR's høringssvar af 28. juni 2012, at side 200 er sponsoreret, hvorfor der ikke er pligt til at identificere sponsorer, jf. reklamebekendtgørelsens § 27, stk. 1, 3. punktum.

For så vidt angår side 265 med tilhørende undersider, hvor teksten "DANSKE SPIL" vises med hvide typer på en blå baggrund og teksten "DEN LANGE", som er et spil fra Danske Spil, vises med sort skrift på hvid baggrund, og hvor der nederst på siden er sidehenvisninger med angivelserne "LOTTO", "TIPS12", "TIPS13" mm., er det Nævnets vurdering, at det ikke fremgår, at siderne er sponsorerede, og at sponsor er Danske Spil. Tilsvarende henvisninger til sider med Danske Spils produkter ses på siderne 266-283, 285, 286-289. Nævnet finder, at der på disse sider er mangelfuld identifikation af sponsor, og at dette er i strid med reklamebekendtgørelsens § 27, stk. 1, 3. punktum.

For så vidt angår side 284 med tilhørende undersider er der ikke sidehenvisninger til sider, hvor Danske Spils produkter er omtalt, men angivelserne "MATCHEN" og "VINDEREN", som er produkter fra Danske Spil med sort tekst i en hvid bjælke øverst på siden. Dette efterlader ikke det indtryk for seeren, at siden er sponsoreret, og at sponsoreringen er af Danske Spil.

Det er derfor Nævnets vurdering, at dette er i strid med reklamebekendtgørelsens § 27, stk. 1, 3. punktum.

Siderne 290-297 består af opdaterede informationer om spil og med sidehenvisninger med betegnelserne "LOTTO", "JOKER", "KENO" mm, som også er produkter fra Danske Spil. Produkter fra Danske Spil som f.eks. "EUROJACKPOT" og "ONSDAGS LOTTO" fremgår også øverst på siden i sponsors sædvanlige farver og store typer i tekst-tv-typografi. Det er Nævnets vurdering, at disse oplysninger om produkter fra Danske Spil fremstår som værende af reklamelignede karakter og ikke er identificerede som sponsorerede, hvilket er i strid med reklamebekendtgørelsens § 27, stk. 1, 3. punktum.

Tilskyndelse til køb eller leje

Det andet overordnede spørgsmål er, om de omhandlede tekst-tv-sider indeholder en overtrædelse af reklamebekendtgørelsens § 29, stk. 1, hvoraf det fremgår, at et sponsoreret program ikke må tilskynde til køb eller leje af sponsorens eller andres produkter eller tjenesteydelser. Navnlig må disse ikke fremhæves på en særlig måde med henblik på at fremme afsætningen af dem.

Ved fortolkningen af bestemmelsen skal der anlægges de samme synspunkter, som benyttes ved stillingtagen til, om et program indeholder skjult reklame.[1]

Spørgsmålet er herefter, om fremhævelsen af Danske Spil og Danske Spils produkter er sket med henblik på at fremme afsætningen af produktet, eller om fremhævelsen er redaktionelt begrundet. Nævnet lægger i den forbindelse vægt på, om oplysningerne bliver givet på neutral og saglig vis uden at få karakter af reklame.

I DR's høringssvar af 28. juni 2012 udtales det bl.a., at det står DR frit at formidle informationerne ud fra redaktionelle hensyn, og DR ikke bringer Danske Spils logo, men krediterer enten med Danske Spil eller med det omhandlede spils navn. Af DR's høringssvar er det også anført, at Nævnet i afgørelse af 22. december 2006 har udtalt, at spil og væddemål er en naturlig del af sportens verden, og at resultatet af oddsene er en interessant og brugbar information for de seere, som har spillet på Oddset.

[1] Se f.eks. Lars M. Banke m.fl.: "Radio og tv-lovgivning" 2004, s. 257 og Radio- og tv-nævnets afgørelse af 22. december 2006 vedrørende reklame for Oddset i VM-transmission på DR 1.

Et sponsoreret program udelukker ikke en redaktionelt begrundet og saglig omtale af sponsors produkter, hvilket bl.a. fremgår af afgørelse af 1. september 2006 fra Radio- og tv-nævnet, hvorefter et tema om vinterdæk i TV 2's vejrudsigt ikke var i strid med reklamebekendtgørelsens § 29, selvom programmet var sponsoreret af et dækfirma.

Odds, tipsforslag, sportsresultater og sportsbegivenheder

For så vidt angår oplysninger om odds på siderne 265-289, er det fortsat Nævnets vurdering, at spil og væddemål er en naturlig del af sportens verden, og at resultatet af oddsene er en interessant og brugbar information for de seere, som har spillet på det pågældende spil, hvorfor dette ikke er i strid med reklamebekendtgørelsens § 29, stk. 1.

For så vidt angår oplysningerne på side 296 om tipsforslag i forbindelse med kommende kampe, er det videre Nævnets vurdering, at dette ikke går ud over, hvad der er redaktionelt berettiget.

Tilsvarende er det tillige Nævnets vurdering, at oplysninger om sportsresultater, kommende sportskampe og nyheder relateret hertil på siderne 265-289 kan være af generel interesse for sportsinteresserede og dermed ikke går ud over, hvad der er redaktionelt berettiget og ikke er i strid med reklamebekendtgørelsens § 29, stk. 1.

Præmiestørrelser ved afgjorte spil

Det er Nævnets vurdering, at oplysningerne på siderne 291-297 om præmiestørrelser på baggrund af spil og lottotrækninger, der har fundet sted, har en alment oplysende karakter og ikke går ud over, hvad der er redaktionelt begrundet og dermed ikke er i strid med reklamebekendtgørelsens § 29, stk. 1.

Forventede præmiestørrelser ved kommende spil mv.

Det er Nævnets vurdering, at oplysningerne på side 290 om forventede præmiestørrelser i Eurojackpot, Onsdags Lotte og Lotto og tilsvarende på side 291 med angivelsen *"Næste uges puljer:[…]"* og på side 293 med angivelsen *"Næste uges superpulje: [...]"* samt på side 293's undersider med angivelsen *"Forventede puljer…[..]"* kan virke opfordrende til køb af Danske Spils produkter og dermed fremme afsætningen af disse og dermed har reklamelignende karakter. Nævnet har lagt vægt på, at oplysninger om forventede præmiestørrelser ikke fremstår som neutral information og går ud over, hvad der er redaktionelt berettiget. Hertil kommer, at Danske Spil har oplyst sit telefonnummer på side 290, hvilket kan virke opfordrende til køb af Danske Spils produkter.

Det er Nævnets vurdering, at ovennævnte er i strid med reklamebekendtgørelsens § 29, stk. 1.

Side 292 adskiller sig noget fra siderne 290, 291 og 293 ved en tekst, der i endnu højere grad har karakter af reklameslogan relateret til forventede præmiestørrelser i form af teksten *"Jokeren er løs med […]".* Dette udgør efter Nævnets vurdering en fremhævelse af Danske Spil og Danske Spils produkter, der går ud over, hvad der kan betegnes som nødvendigt og berettiget i forhold til det redaktionelle indhold, og kan medvirke til at fremme afsætningen af Danske Spils produkter. Det er Nævnets vurdering, at dette også er i strid med reklamebekendtgørelsens § 29, stk. 1.

På baggrund af ovenstående har Radio- og tv-nævnet truffet følgende

AFGØRELSE:

Indholdet på DR's tekst-tv på siderne 265-289 samt 291-297 er i strid med § 27, stk. 1, 3. punktum i bekendtgørelse nr. 338 af 16. april 2011 om reklamer og sponsorering m.v. i radio, fjernsyn og on-demand audiovisuelle medietjenester samt indgåelse af partnerskaber, som ændret ved bekendtgørelse nr. 864 af 23. august 2012 (reklamebekendtgørelsen) og indholdet med oplysningerne om forventede præmiestørrelser mv. på tekst-tv side 290-293 er i strid med reklamebekendtgørelsens § 29, stk. 1. Side 200 er ikke i strid med ovennævnte bestemmelser.

Christian Scherfig
formand

/Henrik Bang Nielsen
nævnssekretær

Kopi sendt til:
Klager, Ebbe Hansen
TV 2 til orientering